

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDMIOTOWEJ, W RAMACH KTÓREJ REALIZOWANY BĘDZIE INTERDYSCYPLINARNY PRZEDMIOT SZKOLNY (IDS)

Scenariusz jest częścią pilotażowego programu IDS, którego celem jest zmiana priorytetów w nauczaniu w szkołach podstawowych na całym świecie na rzecz kształcenia uniwersalnych kompetencji ponadprzedmiotowych, zawartych w opracowanej przez badaczy **Holistic Think Tank** liście wartości „**Czego Powinna Uczyć Szkoła (CPUS)**”.

Celem każdej lekcji przedmiotowej realizującej **IDS** jest kształtowanie i rozwijanie wybranych wartości z listy [CPUS](#), obejmującej postawy i umiejętności, które mają przygotować młodych ludzi do życia w zmieniającym się świecie. Celem kształcenia w podejściu holistycznym jest wykształcenie aktywnych i zaangażowanych obywateli, zdolnych do współpracy i krytycznego myślenia, a przede wszystkim – szczęśliwych i spełnionych ludzi, którzy znają swoją wartość i czerpią satysfakcję ze swojego życia.

IDS propaguje ideę kształcenia holistycznego, w ramach którego zdobywanie specjalistycznej wiedzy przedmiotowej jest tylko środkiem do osiągnięcia nadrzędnego celu edukacji – kształcenia społeczeństwa w zgodzie z wartościami humanistycznymi.

PARTNERZY:

University of
Sheffield

Human
Restoration
Project

Holistic Think Tank
Fundacja Fiducia
43-300 Bielsko-Biała
Ul. Dworkowa 2
KRS: 0000817648

holisticthinktank.com
 [/people/Holistic-Think-Tank/100085686888080](https://www.facebook.com/people/Holistic-Think-Tank/100085686888080)
 [@HolisticTT](https://twitter.com/HolisticTT)
 [/company/holisticthinktank](https://www.linkedin.com/company/holisticthinktank)

1. INFORMACJE OGÓLNE

1. Imię i nazwisko nauczyciela

Alicja Citko

2. Przedmiot, w ramach którego prowadzona będzie lekcja IDS

Język angielski

3. Temat lekcji

Be a friend to have friends!

4. Wartości z listy „Czego Powinna Uczyć Szkoła (CPUS)”, które wykształci i/lub rozwinię lekcja

Bezpieczeństwo, samoświadomość

5. Poziom edukacji / wiek uczniów

6 – 7 klasa/ 12 - 14 lat

6. Czas przeznaczony na realizację scenariusza

Może to być zarówno jedna godzina lekcyjna, jak i blok lekcji lub cykl połączonych godzin lekcyjnych

Przygotowanie do lekcji:

Nauczyciel prosi uczniów, żeby zapisali przed lekcją swoje trzy pozytywne cechy charakteru. Mogą to być cechy do wyboru na podstawie podręcznika, propozycja cech znajduje się w załączniku 1.

1 lub 2 godziny lekcyjne

2. REALIZACJA

7. Opis przestrzeni wspólnego działania

Proszę opisać zarówno sposób wykorzystania przestrzeni klasy, jak i metody budowania relacji, współpracy i otwartości w pracy z uczniami

Ustawienie ławek jest kluczowe, na zajęciach językowych często praktykuje się pracę w parze lub grupie. Jednym ze sposobów ustawienia ławek odpowiedniego do takich form pracy jest połączenie ich w stoły (2 lub 3 ławki tworzą jeden stół). W takim ustawieniu pracujący ze sobą uczniowie mogą zachować kontakt wzrokowy, nauczyciel pozostaje poza centrum, relacje bardziej rozłożone. Ponadto, takie ustawienie wspomaga samodzielność i współpracę uczniów, a ponadto nauczyciel ma swobodny dostęp do każdego ucznia/ każdej grupy i może udzielić im potrzebnej pomocy.

Ściany sali można wykorzystać do pobudzania wyobraźni i myślenia uczniów. Można na nich wieszać hasła, plakaty, mapy, prace uczniów czy ciekawe zdjęcia (np. z serii *New York Times, What's going on in this picture?* – co tydzień publikują nowe zdjęcia). Warto zmieniać tę dekorację raz na miesiąc, lub zmieniać jej umiejscowienie.

Budowanie relacji jest procesem rozciągniętym w czasie, nie ogranicza się do jednorazowej lekcji. W budowaniu relacji bardzo ważne jest wyjście poza kontekst klasowy, np. rozmowę na przerwach (np. podczas dyżuru nauczycielskiego na korytarzu), na stołówce, podczas wyjść, wycieczek, co pozwala w sposób autentyczny poznawać ucznia i wychodzić poza tradycyjne rozumienie relacji nauczyciel-uczeń oraz uczeń – uczeń. Budowanie relacji wspiera szczerze zainteresowanie uczniem i jego sprawami, które nauczyciel ma okazję przejawiać podczas zajęć lekcyjnych – warto zapamiętywać fakty związane z uczniami, ich rodziną, zainteresowaniach, dodatkowych zajęciach, itp. Te informacje okazują się przydatne, kiedy nawiązujemy do czegoś w toku lekcji lub ją planujemy.

8. Szczegółowy opis przebiegu lekcji

Proszę opisać przebieg projektowanej lekcji przedmiotowej realizującej IDS

Lp.	Element lekcji	Omawiane zagadnienie przedmiotowe	Przebieg pracy z uczniami w odniesieniu do realizacji wybranych wartości z listy CPUS
1.	rozgrzewka	- powtórzenie słownictwa związanego z uczuciami, - kształtowanie umiejętności komunikacyjnych;	Uczniowie pracują w 4-osobowych grupach. Otrzymują zestaw emocji na karteczkach (załącznik 1). Uczniowie opisują/ definiują uczucie, nie podając jego nazwy. Reszta grupy próbuje zgadnąć, o jaki przymiotnik chodzi. Nauczyciel zachęca do tworzenia zabawnych zdań, celem rozluźnienia i budowania otwartości wśród uczniów, np. <i>It is how I feel in a maths class. (confused)</i> <i>It is how an elephant feels when it sees a mouse. (scared)</i>

			Następuje sprawdzenie ćwiczenia.
2.	wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> - powtórzenie słownictwa związanego z charakterem, - kształtowanie umiejętności komunikacyjnych; 	<p>Nauczyciel zadaje uczniom pytanie What is a bully? Wyświetla wyszukiwarke (google) i wpisuje „bully” (pokazują się głównie zdjęcia American bully (rasa buldoga). Uczniowie mogą znać to słowo w innym kontekście.</p> <p>Nauczyciel wybiera jedno zdjęcie, włącza je w powiększeniu i prosi (Think-Pair-Share – najpierw indywidualnie, w parze i na forum), żeby uczniowie wymienili parę cech charakteru tej rasy (sądząc po wyglądzie) i ewentualnie zastosowanie (domowy, myśliwski, pasterski, przewodnik, policyjny, do walk, etc.).</p> <p>Przykładowe przymiotniki: <i>strong, bossy, confident, selfish, insensitive, rude, short-tempered</i></p>
3.	ćwiczenie praktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie płynności językowej, - użycie w praktyce czasów przeszłych, przyszłego, - kształtowanie umiejętności komunikacyjnych - użycie słownictwa w praktyce: uczucia, cechy charakteru, wyrażanie opinii; 	<p>Nauczyciel mówi, że to nie jedyne znaczenie słowa bully, że jest również takie, odnoszące się do ludzi (choć niekoniecznie ma ono związek z tą rasą psa). Ale jeszcze nie mówi, co to za znaczenie.</p> <p>Nauczyciel wybiera ochotników - tyle osób, ilu jest bohaterów na zdjęciu (załącznik 2), sadza ich na środku klasy lub przed wszystkimi. Nauczyciel informuje uczniów, że wszyscy zobaczą zaraz zdjęcie, któremu muszą się dobrze przyjrzeć, a każda z wybranych osób dostaje informację, że wcieli się w przypisaną jej postać ze zdjęcia (odgrywanie ról).</p> <p>Nauczyciel pokazuje zdjęcie (załącznik 2) i prosi wybranych uczniów, żeby wczuli się w wyznaczonego bohatera, a klasę o wymyślenie pytań, które chcieliby im zadać (praca w parach lub 3 -osobowych grupach), np. Co myślisz w tej chwili? Czy coś mówisz/chciałbyś coś powiedzieć? Dlaczego się zachowujesz w ten sposób? Dlaczego masz taką minę? Co będziesz robił za 5 min.? Co robiłeś 5 min. temu? Kim są dla ciebie ci ludzie dookoła? Czy lubisz siebie?, itp.</p> <p><u>Propozycja:</u></p> <p>Można zaznaczyć, że najciekawsze pytania zostaną nagrodzone oceną, żeby nie były banalne i różnorodne i było ich dużo.</p> <p>Nauczyciel bierze po kolei uczniów-bohaterów zaczynając od agresora (bully), potem ofiary (bullied), następnie pomocników agresora (bully supporters),</p>

			<p>obserwatorów (neutral bystanders), potem może być jeszcze osoba, która wykonała to zdjęcie.</p> <p>Nauczyciel zawiązuje oczy każdemu po kolei, a cała klasa zadaje im pytania. Zasłonięcie oczu generuje większe zaangażowanie oraz pozwala lepiej wcielić się w rolę bohatera.</p> <p>Jeśli uczniowie nie zadadzą takiego pytania, nauczyciel pyta kolejnych uczestników sytuacji (bully supporters i neutral bystanders) czy czują się odpowiedzialni za to wydarzenie.</p> <p><i>Do you think you are responsible for bullying?</i></p> <p>Jeśli uczniowie odpowiedzą, że nie czują się odpowiedzialni, pyta <i>Who's responsible then?</i></p>
4.	prezentacja treści	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie płynności językowej, - kształtowanie umiejętności komunikacyjnych; 	<p>Nauczyciel zadaje pytanie <i>Kto to jest bully?</i> Prosi o napisanie definicji.</p> <p>Nauczyciel podaje definicję słownikową (Cambridge Dictionary) <i>A bully is someone who hurts or frightens someone else, often over a period of time, and often forcing them to do something that they do not want to do.</i></p> <p>Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat tej definicji, zwraca uwagę na poszczególne elementy <i>hurts or frightens / over a period of time / often forces them...</i> Prosi uczniów o porównanie ze swoją definicją, pyta, czy mają inne elementy/ aspekty do dodania. Warto zwrócić uwagę (jeśli to nie pojawiło się w definicjach uczniów), że to nie tylko jest związane z krzywdą fizyczną, ale w ogromnych wymiarze z psychiczną (<i>physical harm and psychological harm</i>).</p> <p>Nauczyciel pyta uczniów jaki jest dobry polski odpowiednik słowa <i>bully/bullying?</i> (chuligan, bandzior/ znęcanie się, przemoc, zastraszanie).</p>
5.	prezentacja treści	<ul style="list-style-type: none"> - zagadnienie gramatyczne: formy gramatyczne słowa <i>bully</i>; 	<p>Nauczyciel podaje rodzinę wyrazową słowa <i>bully</i></p> <p style="text-align: center;"><i>bully – to bully – to be bullied – bullied – bullying</i></p> <p>Uczniowie wymyślają podobny ciąg dla innego rzeczownika. Sprawdzenie ćwiczenia.</p>

6.	kontynuacja	- rozwijanie płynności językowej, - kształtowanie umiejętności komunikacyjnych;	<p>Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki samoprzylepne i prosi uczniów o odpowiedź czy na co dzień doświadczają upokarzania/ znęcania się w szkole, jeśli tak to jak często.</p> <p><i>Do you see or experience bullying at school? Is it regular?</i></p> <p>Uczniowie odpowiadają i przyklejają karteczki do biurka nauczyciela. Odpowiedzi mogą dać nauczycielowi istotną informację o sytuacji w szkole.</p> <p>Jeżeli nauczyciel dostrzeże na karteczkach, że takie sytuacje mają miejsce w szkole, nauczyciel nawiązuje do scenki i pyta co sprawia, że <i>bully</i> dopuszcza się takich zachowań (np. atmosfera w szkole, przyzwolenie ze strony innych uczniów).</p> <p>Nauczyciel pyta kogo jest więcej w szkole: <i>bullies</i> czy <i>non-bullies</i>?</p> <p>Propozycja:</p> <p>Jeśli nauczyciel dysponuje kolejną godziną lekcyjną, może wykorzystać ją na zaplanowanie kampanii przeciwko nękaniam (<i>anti-bullying campaign</i>) w skali mniejszej lub większej. Uczniowie negocjują ze sobą nawzajem jaki rodzaj kampanii zaprojektują i przeprowadzą pod opieką nauczyciela.</p> <p>Propozycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plakat z hasłami o nękaniam, - spotkanie ze znaną (lokalnie) osobą, która będzie miała jakieś doświadczenia związane z nękaniami, może być to rodzic naszych uczniów, - uczniowie piszą wiersze/ listy, przygotowują scenki, - wywiad/nagranie filmu na YouTube z „nawróconym” bullym, który uznał, że to co robił kiedyś było głupie, - nagranie wszystkich rodziców (każdy swojego komórką) jednozdaniowe wypowiedzi, co sądzą o <i>bullying</i>.;
----	-------------	--	--

9. Metody pracy i materiały dydaktyczne

Karty pracy i inne materiały mogą być załączone w osobnych plikach

Metody pracy: praca w parze, praca w grupie, Think-Pair-Share, odgrywanie ról (drama), PBL (project-based learning).

Załącznik 1 – Przymiotniki (emocje)

Załącznik 2 – Zdjęcie sytuacji

10. Wiedza i umiejętności ponadprzedmiotowe (patrz lista CPUS) zdobyte podczas lekcji

Bezpieczeństwo, samoświadomość

3. REFLEKSJA

11. Metody przekazywania uczniom informacji zwrotnej w toku lekcji przedmiotowej realizującej IDS

Nauczyciel udziela informacji zwrotnej na bieżąco, wspomaga uczniów językowo przy zadawaniu pytań oraz odpowiadaniu na pytania.

Nauczyciel na bieżąco reaguje, komentuje, wspiera, udziela uczniom wskazówek przy przygotowywaniu kampanii.

12. Sposoby podsumowania lekcji IDS oraz oceny jej przebiegu z uczniami

Nauczyciel dziękuje uczniom za pracę, zwraca uwagę na wagę podjętego tematu w codziennym życiu szkolnym.

Nauczyciel prosi uczniów o wypisanie swoich uczuć (przymiotników) związanych z lekcją. Robią to na oddzielnych kartkach. Jeśli mają ochotę, mogą się nimi podzielić. Nauczyciel czyta odpowiedzi po lekcji.

13. Zakładany wpływ lekcji IDS na rozwój społeczno-emocjonalny uczniów

Uczeń:

- zyskuje świadomość sytuacji psychologicznej ofiary przemocy,
- zwiększa wrażliwość na sytuacje, w których potrzebna jest interwencja,
- wychwytuje błędy w zachowaniu swoim i innych,
- rozumie, że każda przemoc, bez względu na formę jest zła
- doskonali umiejętności swobodnego wypowiedzania się,
- doskonali umiejętności pracy w grupie;